



זמרת? רקדנית? שחקנית? מרלנה היא כל זה, אך יותר מכל היא

אלסה

הרגשת-אחריות, של דור שעבר מן העולם. האם לעולם אין היא רוגזת? לעולם לא! היא קובעת, בתוקף, לפעמים אני מעמידה פנים כאילו שכן. כשאני מרגישה שאחרת לא יזווזו הדברים. אבל אני לא מתרגזת באמת. לא."

היא מכבה את הסיגריה, ניגשת לפינה אחת של הבמה ומפקידה בקפדנות את הבדל בערמה של כחמישים בדלים אחרים. איש לא דאג למאפרה, כמוכן. אבל מרלנה אינה משליכה בדל-סיגריה. אף לא איש מן הצוות העובד עמה. פינה זו נקבעה כמאפרה ארעית.

היא שולפת סיגריה מגרתיק מוזהב, מצי עה אחת לבר-שיחתה, נוטלת מצית מוזהב, מדליקה את הסיגריות — הכל ביד אחת. השנייה קשורה אל גופה, האמנם לא שמעו על כך בארץ? מוזר. הרי כל העולם יודע. זה היה לפני שלושה שבועות, בויסבאדן הגרמנית. הבמה היתה צרה. היא ניגשה בחושך ליציאה, טעתה בכיוון, נפלה מן הבמה לתוך האולם, כמעט על יושבי ה- שורה הראשונה.

הורוע נשברה. היא יודעת ליפול. היא למדה את זה בצבא. האם עברה אימונים צב- איים? מה זאת אומרת, האם לא יודעים כאן כלום? הרי שירתה בצבא, במשך שלוש שנים. היא שרה לחיילים. אומנם לא עברה תירגול רשמי, אבל כששרים בחזית האש ממש, לומדים ליפול בהישמע פגז מתקרב. גם הפעם נפלה על הצד, כמו שצריך, ולא שברה את המיפרקת.

למולה הגיעה לבית-חולים צבאי אמריקאי. הרופא שם אמר שזו נפילה אופיינית לצב- חנים. "שאלתי אותו: או מה? אתם שמים צנתנים בגבס? הרי זה אי-אפשר! הוא אמר שיש שיטה אחרת: פשוט קושרים את הורוע לגוף. מותר לנוע בימים, אך לא להרים את הורוע עצמה."

מחר, בהצגה, תנופף את הורועות, תפ- עילן בדייקנות כדי להעביר את בשורתה. איש לא ירגיש שאחת מהן שבורה.

★ ★ ★

ידידים זקוקים דשקט

אם הנוער של 1960 שונה מן הגנר- צר מלפני דור? קשה להגיד. היא מס- תובכת בעולם, יום אחד בכל ציר, אינה מספיקה לראות. אבל ברור שכל דור חייב להתחנך בהתאם לתנאי זמנו וארצו. אילו היתה לה היום בת צעירה, היתה מחנכת אותה אחרת מכפי שהתחנכה היא. איך? ובכן, קודם כל צריכים להוציא



בחזרה בעוד תריסר הרקדניות המקומיות נעות על-פי הדרכת הכוריאוגרפית סוניה היצ'קוק, יהודיה רוסייה, ילדת שאנחאי, הנשואה לאמריקאי ממו- צא סקוסי — מדברת מארלנה מן הבמה אל מנהלי המופע. היא לבושה מכנסיים וחולצה דקיס, מצבע וורדרד. בהתעוררה לפעילות בימתית, נושרות מעליה השנים כספופות-מים.

בשולי המגבעת — כך! — אתה מכבה — כך! — עכשיו עוד פעם... כי מרלנה אינה מאמינה באלתור. צרי- כים לתת לקהל את הדבר המושלם ביותר; והדבר המושלם מחייב — תירגול-תירגול- תירגול. כך למדה בלי ספק בבית-הספר הד- ראמטי בברלין, אחרי מלחמת-העולם הראש- נה, ואיכשהו מסתובבות על הבמה הרוחות של פרופסורים גרמניים פדאגוגיים, חדורי

דיטריך, הטיפה מוסר ("האם זה הוגן שלא סידרתם את זה?"), דרשה ("אל תגיד ש- תנסה. תגיד שתעשה זאת, הקסד על המי- נוח!"), היקנה — הכל מבלי להרים אף לרגע את קולה. היא עמדה על הבמה ב- משהו שדמה לפיגימה חרוודה וצילינדר, ו- תירגלה בפעם המאה תנועה קטנטנה, כדי להגיע לתיאום של מאית השנייה עם מפ- עיל הזרקור. "אני נוגעת בקצה האצבעות

אשה זקנה על היצע מנופפת במספ- חתיראש לבנה גדולה. גברים ונשים משתוללים במעברים, ומוחאים כפיים, צוע- קים "בראבו!". אשה קטנה וגלמודה יושבת על כסאה, בוכה חרישית. על הבמה מתנ- עת אשה ללא-גיל הלך וחזור, מנופפת לקהל, מרימה את הצילינדר שלה, מחייכת. רגע אחד היא מעוררת צחוק בתנועה ש- בבח; ברגע שני היא מעלה במחייד את מצבי-הרות לזרעה של רצינות כמעט-היגית, באומרה בשקט לתוך המיקרופון: "אני רוצה להודות לכם על כל השנים שהייתם אתכם בסבלותיכם!"

ההצגה נגמרה. הצגה של מה? זימרה? האשה אינה זמרת מצטיינת במיוחד. רי- קוד? אמנם השליכה את רגליה לגובה רב יותר מ-12 הרקדניות הישראליות, שכל אחת מהן יכלה להיות בתה, אבל הדאי אינה מתימרת להיות רקדנית. מישחק? היא ש- חקה, אך זה לא היה מופע של משחק. הקהל לא ראה זמרת, רקדנית, שחקנית. הוא ראה דבר הרבה יותר נדיר: אשה. הוא חש במשהו שהפך יקר-ערך בעולם של 1960: אנושיות מתורבתת, התורבת מכל הגבלות. לכן לא הודעו איש כאשר שרה, בגרמנית, את השירים הבלתי-נשכחים של תרבות שנוצחה. לכן יכול היה לקרות כי קהל תליאביבי יבקש בעקשנות מן האשה להשמיע את לילי מארלנ, שירים של חילי גרמניה במלחמת-העולם השנייה. כל זה נראה בלתי-חשוב לגמרי. בלתי חשוב כמו גילה המדויק של האשה, כמו מיספר הניתוחים הפלאסטיים שמהחו את העור מעל למצחה, כמו סוג האיפור שלה, כמו אלף ואחת השאלות אשר מות באנאלי- יכול להעלותם על דעתו. כי כל אדם בקהל חש שהאשה הניצבת על הבמה נתנה לו משהו יקר, מיוחד: דבר שלא ניתן להגי- דירו במלים. אולי תחושה של השתייכות למין האנושי. אולי הרגשה סתומה שאי-י- מנים באים והולכים, אך בני-אדם לעולם יהיו.

★ ★ ★

נפילה של צנחנים

יום לפני כן שררה העצבנות באותו או- למ. שום דבר לא היה מוכן. הזמן שנר- עד לתזרות לא המעילים הלבנים המיועדים לחברי התזמורת לא נמצאו. הכנר לא יכול היה לנגן כשהתוף מאחוריו מטרטר באוזניו. העובד שתפקידו למשוך בשקט את חוט המיקרופון מן הבמה ברגע הנכון, לא הבין בדיוק איך. מפעיל הזרקור האדיר לא למד עדיין לכוונו כרובה, ישר אל הראש. בלב ההמולה והעצבנות התנועעה מרלנה

